

STANDPUNT VOOR DE KAMER

VSNU plaatst kanttekeningen bij het nieuwe accreditatiestelsel

Aanstaande dinsdag debatteert uw Kamer over het wetsvoorstel voor wijziging van het accreditatiestelsel. Eerder heeft de VSNU aangegeven bedenkingen te hebben bij de uitwerking van het stelsel. Ter voorbereiding op het debat geven wij graag drie punten mee.

1. Het nieuwe stelsel biedt onvoldoende garanties voor lastenverlichting

Door uw Kamer zijn terecht vragen gesteld over de bureaucratische lasten van dit nieuwe stelsel. Vermindering van de administratieve lastendruk was een van de doelstellingen. Tijdens de pilots is daarvan te weinig gebleken. De universiteiten maken zich ernstige zorgen en moeten constateren dat de Minister daarop in feite geen antwoord heeft. "Veel zal afhangen van hoe het systeem in de praktijk door NVAO en instellingen zal worden vormgegeven", schrijft hij. Dat biedt naar de mening van de VSNU onvoldoende garantie dat de beoogde verlichting daadwerkelijk zal worden gerealiseerd. De mededeling van de Minister dat het moeilijk is om vooraf een betrouwbare inschatting te maken van de daadwerkelijke administratieve belasting (p. 12) is weinig overtuigend. Dit is precies waarom dit soort wetsvoorstellen worden voorgelegd aan een speciaal daartoe opgericht Adviescollege (ACTAL). Het gemak waarmee de reële bezwaren van dat college terzijde geschoven worden, is naar de mening van de VSNU onbevredigend.

2. De VSNU blijft pleiten voor versimpeling door ontkoppeling van opleidingsaccreditatie en instellingstoets

Het nu ontworpen systeem wordt naar de mening van universiteiten erg complex. Dat komt vooral door de koppeling tussen instellingstoets en opleidingsaccreditatie. De (vrijwillige) instellingstoets fungeert nu als een toegangspoort tot een zwaarder dan wel beperkter opleidingsaccreditatie. Dat brengt allerlei problemen met zich mee, zoals de vraag wanneer een opleiding nu precies naar dat beperkte regime mag overstappen. Ook de universitaire traditie van landelijk vergelijkende visitaties (die door Kamer en Minister zo worden gewenst) wordt bemoeilijkt. Want het is ondoenlijk om in één proces opleidingen te beoordelen die in het zware en in het beperkte regime vallen. De VSNU pleit daarom voor één regime van opleidingsaccreditatie, namelijk het beperkte regime, in combinatie met een verplichte instellingstoets. Een dergelijk systeem wordt momenteel ook in Vlaanderen voorbereid. Het zou te betreuren zijn als beide landen uit de pas gaan lopen.

3. Blijf consequent: toets instellingsverantwoordelijkheden op instellingsniveau en niet in de opleidingsaccreditatie

Mede op verzoek van uw Kamer heeft de Minister besloten de toetsing van het beleid gericht op studenten met een functiebeperking mee te nemen in het nieuwe accreditatiestelsel. Universiteiten zijn voorstander van een optimale toegankelijkheid voor studenten met een handicap. Desondanks zijn zij weinig gelukkig met de borging daarvan via accreditatie. Dat is niet de juiste plaats. Accreditatie gaat toch vooral om onderwijskwaliteit. Op dezelfde gronden zouden bovendien ook het diversiteitsbeleid, het duurzaamheidsbeleid of vele andere onderwerpen in de accreditatie meegenomen kunnen worden. Onvermijdelijk gevolg is een verdere verzwaring van het systeem. Indien dan toch besloten wordt om gehandicaptenbeleid te integreren in het accreditatiestelsel, dan pleit de VSNU wel voor consequente inpassing. Belangrijk principe bij het ontwerp van dit systeem was: toets op instellingsniveau wat vooral een instellingsverantwoordelijkheid is en beperk je bij de opleidingsaccreditatie tot de inhoud van de opleiding. Beleid gericht op toegankelijkheid van functiebeperkte studenten is bijna altijd instellingsbeleid. Dit beleid dient dan ook in de instellingsaudit, en niet in de opleidingsbeoordeling, getoetst te worden.

Noot voor de Kamerleden en fractiemedewerkers

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Olivier Morot, beleidsadviseur Communicatie en Public Affairs VSNU: 06-43269755 of indien afwezig met Aly Oldersma, hoofd Communicatie en Public Affairs VSNU: 06-14724703.